

Nemajetková újma pozůstalých příbuzných

**Pezinok, 21. 3. 2018
Seminář Justiční akademie SR**

JUDr. Petr Vojtek, Nejvyšší soud ČR

1

Terminologie

**Odpovědnost za škodu
- zákon č. 40/1964 Sb. (obč. zák.)**

x

**Náhrada škody a nemajetkové újmy
- zákon č. 89/2012 Sb. (o. z.) – účinný od 1. 1.
2014**

▶ 2

Stará úprava

§ 444 odst. 3 obč. zák., účinného od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2013

Za škodu usmrcením náleží pozůstalým jednorázové odškodnění, a to

- a) manželovi nebo manželce 240 000 Kč,**
- b) každému dítěti 240 000 Kč,**
- c) každému rodiči 240 000 Kč,**
- d) každému rodiči při ztrátě dosud nenarozeného počatého dítěte 85 000 Kč,**
- e) každému sourozenci zesnulého 175 000 Kč,**
- f) každé další blízké osobě žijící ve společné domácnosti s usmrceným v době vzniku události, která byla příčinou škody na zdraví s následkem jeho smrti, 240 000 Kč.**

▶ 3

Stará úprava

Ústavní soud - nález ze dne 4. 5. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 16/04:

„tato úprava neumožňuje svojí jednoznačností žádný prostor pro odlišný výklad. Je však natolik paušální, že ji nelze považovat za vyčerpávající řešení daného problému. Proto nevylučuje, pokud jednorázové odškodnění není dostatečnou satisfakcí za vzniklou újmu na osobnostních právech, aby se dotčené osoby domáhaly další satisfakce podle ustanovení na ochranu osobnosti.“

▶ 4

Usmrcení osoby blízké (+ závažné ublížení na zdraví)

§ 2959 o. z.

Při **usmrcení** nebo **zvláště závažném ublížení na zdraví** odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

▶ 5

Nemajetková újma

§ 2894 o. z.

(1) Povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje **vždy** povinnost k náhradě **újmy na jmění** (škody).

(2) Nebyla-li povinnost odčinit jinému **nemajetkovou újmu** výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen **stanoví-li to zvláště zákon**. V takových případech se povinnost nahradit nemajetkovou újmu poskytnutím zadosti učinění posoudí obdobně podle ustanovení o povinnosti nahradit škodu.

▶ 6

Nemajetková újma

§ 2951 o. z.

(2) **Nemajetková újma** se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.

▶ 7

Nemajetková újma na přirozených právech

§ 2956 o. z.

Vznikne-li škůdci povinnost **odčinit** člověku újmu na jeho **přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona**, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.

▶ 8

Nemajetková újma na přirozených právech

§ 81 o.z.

(1) Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého.

(2) Ochrany požívají zejména

- život a důstojnost člověka,
- zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí
- vážnost
- čest
- soukromí
- projevy osobní povahy

▶ 9

Nemajetková újma na přirozených právech

§ 2957 o.z. - způsob a výše přiměřeného zadostiučinění
- je třeba odčinit **okolnosti zvláštního zřetele hodné:**

- **úmyslné způsobení újmy**, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci,
- **násobení účinků** zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost,
- **diskriminace poškozeného** se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru
- **jiné obdobně závažné důvody**
- **obava poškozeného** ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví

▶ 10

Nemajetková újma na přirozených právech

§ 2971 o. z. – tzv. malá generální klauzule

Odůvodňují-li to **zvláštní okolnosti**, za nichž škůdce způsobil újmu **protiprávním činem**, zejména

- **hrubá nedbalost** - důležitá právní povinnost,
- **úmysl** z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvláště zavrženíhodné,
 - nahradí škůdce též **nemajetkovou újmu každému**, kdo způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit – zejména druhotná oběť

▶ 11

Usmrcení osoby blízké (+ závažné ublížení na zdraví)

§ 2959 o. z.

Nelze vytvořit žádnou metodiku, nejde o odborné medicínské posouzení, nýbrž o zvážení dopadu újmy do osobnostní sféry pozůstalého.

Nadále lze zčásti využít judikaturu k ochraně osobnosti - zejména k nárokům odůvodněným před 1. 5. 2004 narušením základního práva rozvíjet příbuzenské vztahy a po tomto datu nedostatečností paušální zákonné částky stanovené v § 444 odst. 3 obč. zák.

▶ 12

Případ závažného ublížení na zdraví

Krajský soud v Brně - rozsudek ze dne 2. 10. 2015, sp. zn. 70 Co 166/2015 (řešeno podle obč. zák.)

- zvláště závažná újma na zdraví dítěte při školní akci (spastická paraplegie a inkontinence)
- náhrada nemajetkové újmy – každému z rodičů 1 000 000 Kč

▶ 13

Případ závažného ublížení na zdraví

Rozsudek VS v Olomouci ze dne 10. 5. 2016, sp. zn. 4 To 18/2016

Srovnání nemajetkové újmy při usmrcení a při trvalém vegetativním stavu osoby blízké – podle § 2959 o. z.

- matce, jejíž syn je ve vegetativním kómatu, přiznáno 480 000 Kč

▶ 14

Případ závažného ublížení na zdraví

Neoprávněným porušením práva na život (resp. zdraví) s důsledkem závažného postižení jedné fyzické osoby může dojít též k zásahu do práva na soukromí druhé fyzické osoby, jehož součástí je rodinný život zahrnující vztahy mezi manželi i blízkými příbuznými. Takovým blízkým příbuzným může být také sourozenec postižené osoby, který se narodil až po jejím postižení.

Rozsudek NS ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. 30 Cdo 5158/2014 (SoRo 9/2016) – řešeno podle § 13 obč. zák.

- nepřijato do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek
- příliš široké pojetí nároku

▶ 15

Usmrcení osoby blízké

Je-li pozůstalý natolik útlého věku a zemřelá blízká osoba natolik vysokého věku, že se mezi nimi nejen ke dni smrti zemřelé osoby citové vztahy nerozvinuly a ani nelze důvodně předpokládat, že by se při obvyklém běhu událostí rozvinuly v budoucnu, nemá pozůstalý právo na jednorázovou náhradu nemajetkové újmy vzniklé usmrcením osoby blízké.

Rozsudek NS ze dne 20. 10. 2016, sp. zn. 25 Cdo 173/2016 (SoRo 11-12/2017)

- rozhodováno podle § 444 odst. 3 obč. zák.
- nepřijato do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek
- ústavní stížnost odmítnuta – IV. ÚS 1/17

▶ 16

Usmrcení osoby blízké

IV. ÚS I/17

Z ústavního hlediska nelze právním závěrům, podle nichž je třeba při aplikaci ustanovení § 444 odst. 3 obč. zák. mimo jiné zvažovat i možnou intenzitu vztahu pozůstalého se zemřelým a jejich věk, schopnost si ztrátu plně uvědomit apod., nic vytknout. Ústavní soud připomíná, že při výkladu zákona je třeba především vycházet z jeho smyslu a účelu. V daném případě jde především o odškodnění nemajetkové újmy, ke které musí skutečně dojít. Ze skutečnosti, že Nejvyšší soud při výkladu a aplikaci ustanovení § 444 odst. 3 obč. zák. nepostupoval mechanicky, ale naopak respektoval smysl a účel uvedeného ustanovení o náhradě škody, nelze dovozovat neústavnost rozhodnutí.

▶ 17

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Ke kritériím pro stanovení výše nemajetkové újmy způsobené smrtí osoby blízké náleží zejména intenzita vztahu žalobce se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalého, otázka hmotné závislosti pozůstalého na usmrcené osobě, morální zadostiučinění ve formě právního postihu žalovaného (zpravidla trestněprávní sankce), míra zavinění, míra spoluzavinění usmrcené osoby, postoj žalovaného (lítost, náhrada škody, omluva aj.), dopad události do sféry původce, majetkové poměry žalovaného.

Rozsudek NS ze dne 18. 6. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2535/2013 (Soubor C I4146)

▶ 18

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Nález Ústavního soudu ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14

- hrubé a opakované pochybení lékařů porušující Hippokratovu přísahu a naplňující znaky trestného činu
- smrt 15-letého syna a bratra (1 700 000 Kč a 1 000 000 Kč nebo 1 000 000 a 600 000 Kč ?)

body 53. a 54. – kritéria

body 56. a 57. – proporcionalita – zdůvodněné srovnání s jinými typy újem

▶ 19

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Rozhodnutí po nálezu I. ÚS 2844/14

Rozsudek KS v Ostravě ze dne 25. 8. 2016, sp. zn. 23 C 240/2008

- ve výsledku přiznány částky 1 700 000 a 1 000 000 Kč
- zdůvodněn rozdíl od mediálních žalob

▶ 20

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Okolnosti na straně poškozené

- a) intenzita vztahu pozůstalého se zemřelým
- b) věk zemřelého a pozůstalého
- c) otázka existenční závislosti pozůstalého na usmrcené osobě
- d) morální zadostiučinění ve formě právního postihu žalovaného (zpravidla trestněprávní sankce)

▶ 21

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Okolnosti na straně škůdce

- e) míra zavinění, *míra spoluzavinění usmrcené osoby*
- f) postoj škůdce (lítost, náhrada škody, omluva aj.)
- g) dopad události do sféry původce
- h) majetkové poměry škůdce

- uplatní se zejména tehdy, mají-li zároveň vliv na vnímání újmy oprávněnými osobami (pozůstalými)

▶ 22

Usmrcení osoby blízké – nastavení výše

Aktuální judikatura soudů v adhezních výrocích - výraznější rozptyl částek oproti dřívější judikatuře k ochraně osobnosti

Např.:

- důvod ke zvýšení původní částky na pětinásobek (KS v Českých Budějovicích, sp. zn. 4 To 357/2015)
- dosud nejvyšší částka 6 000 000 Kč (OS v Hodoníně, sp. zn. 2 T 30/2015)
- oproti tomu řada rozhodnutí odvíjí své úvahy od 240 000 Kč (často dvojnásobek)

▶ 23

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1402/2015

700 000 Kč náhrady nezletilému dítěti za usmrcení matky při dopravní nehodě

- první zásadní rozhodnutí NS podle § 2959 o. z.
- shrnuje základní východiska
- usměrňuje další rozhodování jak v adhezním řízení, tak v civilních sporech
- potřeba dalšího rozvinutí

ústavní stížnost odmítnuta – III. ÚS 2043/2016

▶ 24

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Nepřizná-li soud v trestním (adhezním) řízení zcela uplatněný nárok na náhradu za usmrcení osoby blízké z jakéhokoliv důvodu, například s poukazem na spoluzavinění poškozeného, a se zbytkem nároku odkáže pozůstalé na řízení ve věcech občanskoprávních, nejde v tomto rozsahu o věc pravomocně rozsouzenou a lze ji v občanskoprávním řízení znovu projednat, aniž by byl soud vázán závěrem trestního soudu o spoluzavinění poškozeného.

Usnesení NS ze dne 25. 5. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1689/2017 (SoRo 11-12/2017)

▶ 25

Usmrcení osoby blízké – kritéria

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 5. 2016, sp. zn. 6 Tdo 1421/2015

- navazuje na 4 Tdo 1402/2015
- dopravní nehoda – usmrcení otce (dědy)
- manželka a dcera – po 500 000 Kč
- vnuci – po 300 000 Kč
- výrazný pozitivní vztah zetě k tchánovi – 200 000 Kč

▶ 26

Východiska NS - usmrcení osoby blízké

Ustanovení § 2959 o. z. upravuje všechny nároky na náhradu nemajetkové újmy způsobené usmrcením či zvláště závažným ublížením zdraví manžela, rodiče, dítěte či jiné osoby blízké.

Duševní útrapy spojené s prožíváním usmrcení či zvláště závažného ublížení zdraví blízké osoby se při stanovení výše náhrady posuzují primárně z pohledu obvyklého člověka a případné snížení či zvýšení lze odvinout od prokázaných okolností jednotlivých kritérií.

▶ 27

Východiska NS - usmrcení osoby blízké

Kritérium existenční (i hmotné) závislosti na usmrcené osobě

- širěji pojatá existenční závislost pozůstalého na usmrcené osobě s tím, že případné majetkové nároky spojené se ztrátou výživy upravuje § 2966 o. z.

▶ 28

Spoluzpůsobení si újmy poškozeným

Z hlediska spoluzavinění poškozeného u nároku na jednorázovou náhradu při usmrcení osoby blízké se posuzuje účast usmrcené osoby na průběhu úrazového děje.

Rozsudek NS ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3434/2009 (SoRo 9/2012, Soubor C 10425)

▶ 29

Východiska NS - usmrcení osoby blízké

Postoj žalovaného

- morální zadostiučinění v podobě lítosti, omluvy nebo dobrovolné úhrady finančních částek pozůstalým.

Do výše náhrady nemajetkové újmy však může být promítnut i postoj negativní - nevhodné chování k pozůstalým, prezíravost, arogance. Popírání viny škůdce v trestním řízení, které je standardním způsobem obhajoby, neprohlubuje samo o sobě míru utrpení pozůstalých, a přihlížet je tak možno jen k excesivnímu vybočení (arogantní postoj).

▶ 30

Usmrcení osoby blízké

Majetkové poměry škůdce

- zpravidla se zohledňují nikoliv z pohledu stanovení výše přiznané satisfakce, ale z pohledu možností reálného uspokojení přiznaných nároků žalovaným, tj. aby nešlo finančně o likvidační částku. Majetkové poměry škůdce se neprojeví ve způsobu vnímání útrap, a lze k nim tedy přihlížet spíše jen výjimečně ve smyslu jakési moderace vedené zájmem na tom, aby zásadně nedošlo k majetkové likvidaci škůdce a aby výše náhrady odpovídala principu proporcionality.

Usnesení NS ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1400/2015

- uplatní se zde tzv. moderační právo podle § 2953 odst. 1 o. z.?

▶ 31

Usmrcení osoby blízké

Majetkové poměry škůdce

**Nález Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2016,
sp. zn. I. ÚS 3456/15**

- požaduje zejména důkladné zjištění intenzity vztahu pozůstalých s usmrcenou osobou

- zdůrazňuje požadavek, aby nedošlo k finanční likvidaci škůdce (§ 2953 o. z.)

▶ 32

Usmrcení osoby blízké – nastavení výše

Doporučení podle 4 Tdo I402/2015 a 4 Tdo I421/2015

Vzhledem k dosavadní judikatuře, k cenovému vývoji i s přihlédnutím k zahraničním zkušenostem se jako základní rozpětí pro stanovení výše náhrady v rozhodnutích NS doporučuje 240 000 Kč až 500 000 Kč v typovém případě nejblíže osob (manželé, rodiče a děti), jsou-li popsána kritéria neutrální.

- je namístě vycházet spíše z horní hranice

▶ 33

Usmrcení osoby blízké – nastavení výše

Možné řešení - využití statistického údaje – viz Metodika?

20-násobek hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející roku, v němž vznikl nárok (viz též KS v Ostravě, sp. zn. 6 To 404/2015)

rok 2013 – 25 128 Kč, tj. **502 560 Kč pro rok 2014**

rok 2014 – 25 686 Kč, tj. **513 720 Kč pro rok 2015**

rok 2015 – 26 467 Kč, tj. **529 340 Kč pro rok 2016**

rok 2016 – 27 589 Kč, tj. **551 780 Kč pro rok 2017**

rok 2017 – 29 504 Kč, tj. **590 080 Kč pro rok 2018**

▶ 34

Dědění nároků

Zemřel-li v době od 1. 1. 2014 poškozený, jenž utrpěl újmu na zdraví před tímto datem, stávají se součástí pozůstalosti (§ 1475 odst. 2 a § 3069 o. z.) nároky na náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění, které poškozený za svého života uplatnil u soudu.

Usnesení NS ze dne 27. 4. 2017, sp. zn. 25 Cdo 3556/2016 (Rc)

Nárok na náhradu za duševní útrapy spojené s usmrcením osoby blízké (§ 2959 o. z.), který byl za života oprávněné osoby uplatněn u soudu, tvoří po její smrti součást pozůstalosti a přechází na dědice bez ohledu na to, zda jim samotným jako osobám blízkým usmrcenému vznikl nárok na jednorázovou náhradu a zda jej uplatnili.

Usnesení NS ze dne 28. 2. 2018, sp. zn. 25 Cdo 293/2018

▶ 35

Usmrcení osoby blízké – nastavení výše

Databáze judikatury k nemajetkové újmě

www.datanu.cz

- počítačová aplikace k vyhledávání a analýze soudních rozhodnutí
- tzv. kalkulačka k Metodice NS
- spolupráce Nejvyššího soudu s Centrem dopravního výzkumu, v. v. i.

▶ 36

Pojištění odpovědnosti

Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

§ 6

(1) Pojištění odpovědnosti se vztahuje na každou osobu, která je povinna nahradit **újmu** způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě.

(3) **Újma** podle odstavce 2 písm. a) až c) se nahradí v penězích nejvýše do limitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě.

▶ 37

Rozsah pojištění

§ 6

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, **má pojištěný právo, aby pojistitel za něj uhradil** v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku **poškozenému**

- a) způsobenou **újmu** vzniklou ublížením na zdraví nebo **usmrčením**,
- b) způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat,
- c) ušlý zisk,
- d) účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c); v souvislosti se škodou podle písmene b) nebo c) však jen v případě marného uplynutí lhůty podle § 9 odst. 3 nebo neoprávněného odmítnutí anebo neoprávněného krácení pojistného plnění pojistitelem, pokud poškozený svůj nárok uplatnil a prokázal a pokud ke škodné události, ze které tato škoda vznikla a za kterou pojištěný odpovídá, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení.

▶ 38

Rozsah pojištění

Přímý nárok poškozeného

§ 9 odst. I věta první zákona č. 168/1999 Sb.

- poškozený má právo uplatnit svůj nárok na plnění podle § 6 u příslušného pojistitele nebo u České kanceláře pojistitelů, jedná-li se o nárok na plnění z garančního fondu podle § 24.

▶ 39

Pojištění odpovědnosti za újmu

SDEU ve věcech C-22/12 a C-277/12 ze dne 24.10.2013:

Katarína Haasová v. Rastislav Petřík a Blanka Holingová

... povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla musí pokrývat náhradu nemajetkové újmy, kterou utrpěly osoby blízké obětí usmrcených při dopravních nehodách, pokud tuto náhradu škody z titulu občanskoprávní odpovědnosti pojištěného upravují vnitrostátní právní předpisy použitelné na spor v původním řízení.

▶ 40

Pojištění odpovědnosti za újmu

Rozsudek velkého senátu NS ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 31 Cdo 1704/2016

Pod pojem náhrady škody na zdraví nebo usmrcením podle § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb. lze podřadit náhradu nemajetkové újmy v penězích podle § 11 a § 13 obč. zák.

- závěr odlišný, než ze kterého vychází rozsudek NS ze dne 27. 9. 2005, sp. zn. 30 Cdo 1051/2005, usnesení NS ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 30 Cdo 4083/2010, a usnesení NS ze dne 12. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3906/2011

- ústavní stížnost II. ÚS 4056/17

▶ 41

Pojištění odpovědnosti za újmu

Vztah mezi pojistiteli při střetu provozů

Pojistiteli jedné z osob, která společně s dalšími osobami odpovídá za škodu způsobenou při dopravní nehodě motorových vozidel, poskytl-li poškozenému pojistné plnění za způsobenou škodu v plném rozsahu, resp. v rozsahu vyšším než odpovídá míře účasti jím pojištěné osoby, vzniká výplatou takového plnění právo na vypořádání podle míry účasti jednotlivých osob na dopravní nehodě, a to přímo proti pojistitelům ostatních účastníků nehody.

Rozsudek NS ze dne 15. 12. 2015, sp. zn. 23 Cdo 4210/2013 (Rc 47/2017)

▶ 42

Regres zdravotní pojišťovny

§ 55 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

Náhrada nákladů na hrazené služby vynaložených v důsledku protiprávního jednání vůči pojištěnci

(1) Příslušná zdravotní pojišťovna má vůči třetí osobě právo na náhradu těch nákladů na hrazené služby, které vynaložila v důsledku **zaviněného protiprávního jednání této třetí osoby vůči pojištěnci. Náhrada podle věty první je příjmem fondů zdravotní pojišťovny.**

▶ 43

Regres zdravotní pojišťovny

Náklady zdravotní pojišťovny vynaložené na ošetření a léčení jejího pojištěnce, jejichž náhrady se domáhá podle § 55 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, nejsou v příčinné souvislosti se zaviněným protiprávním jednáním třetích osob v rozsahu, v němž se na vzniku těchto nákladů podílely jiné okolnosti, popř. v jakém byly způsobeny spoluzaviněním pojištěnce.

Rozsudek NS ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo I I 13/2002 (Soubor C 1821)

▶ 44

Regres zdravotní pojišťovny

Rodič dítěte poškozeného na zdraví je osobou povinnou nahradit zdravotní pojišťovně náklady vynaložené v rámci systému veřejného zdravotního pojištění na léčení dítěte, jestliže újmu na jeho zdraví zavinil porušením povinnosti náležitého dohledu nad dítětem. Zdravotní pojišťovně nárok nenáleží v rozsahu, v němž se na újmě na zdraví podílelo počínání samotného dítěte (bez ohledu zda zaviněné či nikoliv). Případné možné dopady uložení povinnosti k náhradě těchto nákladů rodiči do rodinného rozpočtu tuto povinnost rodiče nevylučují, mohou však být zvažovány z hlediska případného přiměřeného snížení výše náhrady soudem, a to zejména s přihlédnutím k okolnostem případu, k osobním a majetkovým poměrům povinné osoby i k poměrům zdravotní pojišťovny (analogické použití tzv. moderačního práva soudu podle § 450 obč. zák.).

Rozsudek NS ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 25 Cdo 3552/2014 (Rc 86/2017)

▶ 45

Regres zdravotní pojišťovny

§ 6 zákona č. 168/1999 Sb.

(4) Pojištěný má dále právo, aby pojistitel za něj uhradil příslušnou **zdravotní pojišťovnou uplatněný a prokázaný nárok na náhradu nákladů vynaložených na zdravotní péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění** podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, jestliže zdravotní pojišťovna vynaložila tyto náklady na zdravotní péči poskytnutou poškozenému, pokud ke škodné události, ze které tato škoda vznikla a za kterou pojištěný odpovídá, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení. To platí obdobně i v případě regresní náhrady předepsané k úhradě pojištěnému podle zákona upravujícího nemocenské pojištění a v případě úhrady nákladů hasičského záchranného sboru nebo jednotek sborů dobrovolných hasičů obce podle § 3a odst. 3.

▶ 46

Regres zdravotní pojišťovny

Přímý nárok zdravotní pojišťovny

Zdravotní pojišťovna má proti pojistiteli odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorových vozidel přímý nárok na náhradu nákladů vynaložených na léčení svého pojištěnce zraněného zaviněným protiprávním jednáním při dopravní nehodě.

Rozsudek NS ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 25 Cdo 1896/2016 (Rc)

▶ 47

Usmrcení osoby blízké – nastavení výše

**Tématická čísla časopisu
Soudní rozhledy
II – 12/2017
I/2018**

▶ 48

Zdroje judikatury

- www.nsoud.cz
- **Rc – Sběrka soudních rozhodnutí a stanovisek**
- **Soubor – Soubor civilních rozhodnutí NS ČR**
- **PrRo – časopis Právní rozhledy**
- **SoRo – časopis Soudní rozhledy**
- **ObchR – časopis Obchodněprávní revue**
- **SJ - časopis Soudní judikatura**

▶ 49

*Děkuji Vám za laskavou
pozornost*

Petr Vojtek

petr.vojtek@nsoud.cz

▶ 50